

Handlingsplan för motverkande av våldsbejakande extremism

Bakgrund

En övergripande strategi antogs av Kommunfullmäktige 2016-04-25 § 8 för att motverka våldsbejakande extremism i Österåkers kommun. Strategin uppdrog till Trygg i Österåker att utifrån en lägesbild ta fram förslag till handlingsplan.

Sammanfattning av lägesbild

Det finns en problematik kopplat till kunskapsdelning internt inom kommunen, varför lägesbilden ser olika ut på olika förvaltningar och kopplat till olika verksamheter.

Det behövs rutiner och en kunskap om befintliga rutiner gällande samverkan med externa aktörer.

Utbyte av kunskap på en generell nivå, där inga sekretessbelagda uppgifter röjs, behövs.

Det krävs spetskompetens och kontaktpersoner som kan vägleda och bistå med fördjupad kunskap.

En utökad kunskap är viktigt för att kunna bevaka och reagera om en ökning av förekomst inträffar.

Genomförande

Grundutbildning

- Kunskapshöjande åtgärder inom kommunens organisation som tar sin utgångspunkt i ett allriskperspektiv med fokus på förebyggande åtgärder. Öka kunskapen om ämnet inom alla förvaltningar.

Vidareutbildning

- Verksamheter/enheter inom Österåkers kommun som inom sina ordinarie arbetsuppgifter kan komma i kontakt med våldsbejakande extremism bör erbjudas utbildningsinsatser för att tidigt kunna identifiera varningstecken, motverka och hantera samt öka möjligheten att fånga upp individer i behov av stöd och hjälp.

Kompetenshöjande utbildning

- Utse kontaktpersoner.
- Utsedda kontaktpersoner inom kommunen behöver erbjudas en kompetenshöjande utbildning inom området. Detta för att kunna fungera vägledande och bistå med fördjupad kunskap.

Tidsram

- Grundutbildning april 2017.
- Vidareutbildning maj/juni 2017.
- Kompetenshöjande utbildning för utsedda kontaktpersoner hösten 2017.
- Från 2018 fortlöper arbetet inom ordinarie uppdrag för Trygg i Österåker.

Definitioner

Våldsbejakande extremism handlar om att bejaka och bruka våld som medel för att förverkliga extrema ideologiska åsikter och idéer. Våldsbejakande extremism kan utgöra ett hot mot samhällets grundläggande struktur, dess styrelseskick eller de politiska företrädarna på olika nivåer. Vidare utgör våldsbejakande extremistiska grupper ett allvarligt hot mot medborgares möjligheter att utöva sina demokratiska rättigheter.

Begreppet extremism utgår från att det finns en koncentration av åsikter som står långt från mittpunkten i samhället. Individer med dessa åsikter är ovilliga att kompromissa om det som de bedömer viktigt.

Våldsbejakande extremism kan ta sig skilda uttryck, från att trakassera, hota eller skada andra människor till att på olika sätt stödja, planera eller uppmana andra att utföra ideologiskt motiverade våldshandlingar och terrorism.

Begreppet radikalisering (förändringsprocess) är den process som leder till att en person eller en grupp stödjer eller utövar ideologiskt motiverat våld för att främja en sak.

För närvarande finns, i enlighet med den nationella samordnarens definition, i huvudsak tre våldsbejakande extremistiska miljöer i Sverige: våldsbejakande vänsterextremism, våldsbejakande högerextremism och våldsbejakande islamistisk extremism. Därutöver finns ensamagerande extremister som motiveras till

våldshandlingar av olika ideologier. Denna handlingsplan tar även specifikt höjd för hedersrelaterat våld.

Regeringens definition av hedersrelaterat våld och förtryck är kontrollen av flickors och kvinnors sexualitet central och starkt knuten till kollektivet. I hederstänkandet står föreställningar om oskuld och kyskhet i fokus och familjens rykte och anseende ses som avhängigt flickors och kvinnors faktiska eller påstådda beteende. Detta förhållande kan vara mer eller mindre uttalat och kontrollen kan sträcka sig från vardagliga former av begränsningar i flickors och kvinnors liv som berör exempelvis klädval och socialt umgänge till livsval som utbildning och giftermål. I sin mest extrema form resulterar hederstänkandet i hot om våld och våld, inklusive dödligt våld. Hedersrelaterat våld och förtryck drabbar också män, homo- och bisexuella av båda könen, samt transpersoner.